

ПРОФЕСІЙНА
НА РОБОЧИЙ СТІЛ

Всє
Про

БУХГАЛТЕРСЬКА
ГАЗЕТА

КОМПАНІЯ
РОКУ
2019

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

№ 67

З нами Бог

Нагороджена Почесною грамотою і пам'ятним знаком Кабінету Міністрів України
за значний внесок у розвиток економічної та правової освіти громадян України

(3598)
19 серпня 2026

ISSN 1682-508X

Гроші на картку:
де межа між родинною допомогою
та незадекларованим доходом,
який зацікавить податкову?

ПОДАТКОВИЙ
КОДЕКС
УКРАЇНИ

Людмила ГЕРАСИМЕНКО
Читайте на стор. 27

БУХОБЛІК

Інвойс Meta як первинний документ: чи досить його для підтвердження витрат на рекламні послуги? (Ю. Коваленко). Стор. 3

СУМІСНИКАМ!

Право на надбавку за вислугу років в ОМС працівнику-суміснику (Т. Вакуленко). Стор. 6

ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Де "ховаються" помилки під час здійснення перевезень? (М. Проценко). Стор. 10

ГАЛУЗІ ВИРОБНИЦТВ

Реалізація надлишку електричної енергії (Л. Тараненко). Стор. 13

БУХГАЛТЕРАМ!

Нові вимоги критичності: що перевірити бухгалтеру? (А. Середа). Стор. 18

ПОДАТКИ

Подарункові сертифікати, дарунки та виплати профспілки: яку податкову пільгу застосовувати? (Д. Волошина). Стор. 25

Передплата на газету: peredplata.vobu.ua або subscribe.vobu.ua

Передплатний індекс газети "Все про бухгалтерський облік" — 33594.

Гроші на картку: де межа між родинною допомогою та незадекларованим доходом, який зацікавить податкову?

Останнім часом стрічка новин лякає: "Фінмоніторинг закручує гайки!", "Податкова бачить усі ваші перекази!" та лякає міфічним "тотальним податком 18% на кожен переказ" й "автоматичним блокуванням". Особливо нервують ті, хто звик перекидати гроші мамі, дітям чи отримувати "на каву" від друзів. ВГО "Асоціація платників податків України" розставляє крапки над "і", без паніки. Розбираємо реальні життєві ситуації мовою закону, відповідаємо на найгостріші запитання українців, для вашої зручності публікуємо статтю у форматі "запитання — відповідь".

? Запитання 1: я надіслав гроші мамі на ліки (або брат переказав сестрі, чоловік — дружині). Чи потрібно сплачувати податки?

Відповідь: ні, не потрібно!

Чому? Згідно з пп. 174.2.1 ст. 174 Податкового кодексу України (далі — ПКУ) доходи у вигляді грошових переказів чи дарунків, які отримуються від членів сім'ї як першого (батьки, чоловік/дружина, діти), так і другого ступенів споріднення (рідні брати та сестри, баба, дід, онуки), оподатковуються за нульовою ставкою (0%). Жодного ПДФО чи військового збору з таких родинних переказів платити не треба.

? Запитання 2: а якщо гроші скинув кум, улюблена тітка чи давній друг? Вони ж теж майже рідня.

Відповідь: для сімейного застілля — так, але для ПКУ вони — сторонні особи. Тітки, дядьки, куми, двоюрідні брати чи друзі не входять до перших двох ступенів споріднення.

Що каже закон? З погляду ПКУ, такий переказ вважається вашим доходом. Офіційно ви маєте внести ці гроші до річної декларації та сплатити **18% ПДФО + 5% військового збору**. Держава не бачить тут "родинної допомоги".

? Запитання 3: Якщо податки з переказів від мамі 0%, чому ж банк заблокував мою картку і вимагає документи?

Відповідь: ласкаво просимо у світ фінансового моніторингу! Банк не збирає податки, він перевіряє, чи не відмиваєте ви кошти. Якщо на картку звичайного студента чи безробітного раптом починають масово "летіти" круглі суми, банківський робот б'є на сполох.

Що робити? Не панікувати. Надати банку підтвердження: свідоцтво про народження/шлюб (що це дійсно мама чи чоловік) та довідку про доходи відправника (що мама не просто так "намалювала" ці тисячі, а офіційно заробила чи отримала пенсію).

? Запитання 4: кажуть, що до 100000 грн на місяць можна "ганяти" по картках абсолютно безконтрольно. Це правда?

Відповідь: головний міф українського інтернету! Ліміти Нацбанку (100000 грн на місяць на вихідні Р2Р-перекази) — це банківські обмеження для боротьби з тіньовими схемами.

Що каже закон? Для податкової "безпечної суми" не існує взагалі. Ба більше, попри банківську таємницю, між НБУ, Держфінмоніторингом, БЕБ та ДПС діють меморандуми про співпрацю. Якщо банк фіксує аномальну кількість регулярних дрібних переказів (навіть до 100 тисяч), він зобов'язаний заблокувати рахунок і передати інформацію далі.

Якщо ви регулярно отримуєте кошти за торгівлю чи послуги на картку фізособи без ФОП — це правопорушення. Тут загрожує стягнення 23% податків (ПДФО + військовий збір), штраф за неподання декларації, а також покарання за ст. 164 КУпАП — штраф від 17000 до 34000 грн із конфіскацією отриманих грошей та товарів.

? Запитання 5: яка сума переказу "запалить червоне світло" для фінансового моніторингу банку?

Відповідь: офіційний ліміт — від 400000 грн. Але банк може заблокувати картку і за 5000 грн!

Чому? Стаття 20 Закону "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів..." № 361-IX встановлює поріг автоматичного моніторингу в 400 тис. грн. ПРОТЕ банки мають власні внутрішні системи ризик-менеджменту. Якщо на картку звичайного студента раптово почнуть надходити щоденні перекази 2—5 тисяч грн від десятків різних людей — банк заблокує рахунок за "підозрілу активність" до з'ясування джерел походження коштів.

Запитання 6: коли звичайні перекази перетворюються на незаконний бізнес для ДПС?

Відповідь: коли з'являється ознака регулярності та систематичності.

Чому? Згідно зі ст. 42 Конституції України та ст. 50 Цивільного кодексу України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка за своєю суттю є самостійною, систематичною та має на меті отримання прибутку. Попри скасування Господарського кодексу, самі критерії регулярної торгівлі без реєстрації ФОПа для податкової не змінилися.

Якщо ви продали свій старий велосипед — це разова операція. Але якщо ви щотижня продаєте домашній сир чи одяг у Direct і отримуєте оплату на особисту картку — для закону це вже регулярний бізнес, який підлягає обов'язковій реєстрації.

У чому небезпека? Замість штрафу за роботу без ФОПа, податкова у такому разі має право донарахувати вам податки за абсолютно всіма транзакціями, які надійшли на картку за період такої діяльності. Вам доведеться сплатити повні 23% (ПДФО + військовий збір) із кожної отриманої гривні, оскільки ці кошти не будуть визнані родинною допомогою.

Запитання 7: чи правда, що податкова вже бачить усі мої картки й автоматично "списує" 18%?

Відповідь: це головний міф інтернету. Ні, не бачить і не списує.

Чому? Стаття 60 Закону "Про банки і банківську діяльність" чітко захищає **банківську таємницю**. Податкова служба НЕ має прямого автоматичного доступу до балансу вашої картки чи історії транзакцій. ДПС може отримати ці дані лише у двох випадках: або за рішенням суду, або якщо ви самі їх надасте під час офіційної перевірки. Автоматично зняти

податок без вашої згоди чи судового рішення ніхто не має права.

Запитання 8: то як переказувати гроші родичам і друзям, щоб не "дратувати" банк і фіскалів?

Відповідь: тримайте золоті правила від експертів ВГО АППУ:

1) Пишіть правильне призначення платежу. Забудьте про порожні поля чи жартівливі коментарі на кшталт "за спонсорство мафії". Пишіть чітко: "Повернення боргу", "Родинна допомога на господарські потреби" або "Подарунок сину".

2) Майте докази. Якщо позичаєте велику суму другу — підпишіть хоча б просту паперову розписку чи договір позики. Це залізобетонний аргумент для банку.

3) Не плутайте власну кишеню з касою. Проводите бізнес чи підробіток — відкрийте ФОП. Це дешевше, ніж потім платити штрафи та визволяти гроші з блокування.

Висновок від ВГО АППУ: податкова система тримається на прозорості. Допомогати родині — святе діло, і держава за це податків не бере. Але якщо під виглядом "родичів" у вас у картці живе половина вашого міста — чекайте в гості фінмон.

Порада від ВГО АППУ: не піддавайтеся паніці, але дотримуйтеся фінансової гігієни. Якщо ви ведете навіть дрібний бізнес (випічка, репетиторство, манікюр) — відкрийте ФОП та використовуйте спеціальний рахунок. Це законно, безпечно й знімає будь-які питання з боку фінмоніторингу банків!

Будьте обізнаними та фінансово грамотними!

Віцепрезидент,

**Людмила ГЕРАСИМЕНКО,
генеральний директор ВГО АППУ**

Редакція газети «Все про бухгалтерський облік» шукає в команду фахівця, яка має (мала) стосунок до бухгалтерії із задатками продавця для роботи з корпораціями, розвитку співпраці та комунікації з партнерами.

МИ ШУКАЄМО ЛЮДИНУ, КОТРА:

- ☒ розуміє бухгалтерські процеси;
- ☒ уміє спілкуватися та домовлятися;

- ☒ є відповідальною й орієнтується на плідний результат;
- ☒ уважна до деталей, комунікабельна, легко працює в колективі.

Якщо це про вас — надсилайте резюме на: **sekretarofficev@gmail.com** або телефонуйте за номером: **067-232-40-62 (Viber)**.

Заробітна плата — за результатами співбесіди.